

**Ontmoetingkerk
8 november 2015**

Achtste van de Herfst Ds Hanneke Siebert

Leviticus 19: 1,2 & 9 - 14 & Marcus 12: 28 - 34
Doopviering van Maud Stamsnijder

Gemeente van Christus, goede doopouders,

Dé grote opdracht van het leven in één handzame notendop; 'Heb God de Heer lief met geheel je hart, met je verstand, met je kracht, met je ziel. En het tweede, nét zo belangrijk als het eerste: heb je naaste lief als jezelf'. Zo eenvoudig is het. Twéé dingen hoef je je kinderen slechts te leren. God liefhebben, en je naast liefhebben zoals je jezelf liefhebt. Hóór, mensen, hóór; zo klinkt het al duizenden jaren; Hoor, Israël, hoor; méér heb je niet nodig in dit leven. Je naaste beminnen en God beminnen. Hoor, lieve Maud, bij het water van de doop hebben we je dit willen zeggen. Dit zijn de ingrediënten voor een goed leven.

Zó eenvoudig is het. En tegelijk zó moeilijk. Haat en gevecht bepalen niet voor niets nog altijd het wereldtoneel. Niemand wil oorlog, maar als je gevraagd wordt; wil je je náaste lief hebben? dan komen de grote vraagtekens. Hoe doe je dat, in vredesnaam? Wie is mijn naaste, wie is de broeder, de zuster waar de bijbel over spreekt? Hoe heb je God lief in deze postchristelijke, multireligieuze samenleving? Is in het huidige ik-tijdperk de opdracht 'heb uw naaste lief' niet compleet onbereikbaar? Deze twijfels zijn niet nieuw. Dit wantrouwen tegen de haalbaarheid is al zo oud als het gebod zelf. Niet voor niets cirkelen zovele verhalen uit de bijbel rond deze éne vraag. 'Wat is het eerste, het primaire gebod van het leven?'

Die vraag wordt Jezus ook gesteld en hij antwoordt; Het belangrijkste is dat je bóven alles God lief hebt, met alles dat in je is, en dat je bóven alles, je naaste liefhebt zoals je jezelf lief hebt. Let u vooral op de samenhang van deze geboden. De Liefde voor God verbindt zich met de liefde voor de ander en met de liefde voor mijzelf. Een daad aan de naaste is tegelijkertijd ook een dienst aan God; mezelf liefhebben is nodig om de ander lief te kunnen hebben.

In het bijbelboek Leviticus, dat boek van de geboden en voorschriften, wordt de dienst aan je naaste in praktische wetgeving gevat: Neem niet meer dan jou toekomt, laat een deel van de oogst op het land; steel niet, licht een ander niet op of laat hem niet vallen, bedrieg niemand, doe jezelf niet mooier voor dan je bent. Waarden en normen waar eigenlijk ieder fatsoenlijk mens zich wel aan wil houden.

Maar, de agapè, de liefde, de genegenheid voor de naaste waar Jezus over spreekt, gaat nét iets verder dan een fatsoenlijk rékening houden met de ander. Het vraagt méér dan 'wat u niet wilt dat u geschiedt, doet dat ook een ander niet'. Heb je naast lief vraagt om jouw compassie, om meeleven, dat vraagt van jou en mij empathie en mededogen. Het vraagt naar jouw ínzet, met álles wat in je is; met je kracht, met je hart, met je verstand, met je ziel geef je ruimte aan die ander, schepsel van God.

En wie jouw naaste is, zo blijkt in de verhalen van de bijbel, kom je op het spoor, door heel eenvoudig om je heen te kijken; wie kruist mijn pad? Wie kom ik tegen? Wie is er, letterlijk naast mij? De barmhartige Samaritaan zag onderweg naar Jeruzalem zijn naaste neergeslagen liggen langs de kant van de weg. Niets groots of heldhaftigs. Daar was een medemens in nood. Drie nonnen, de Blauwe zusters genaamd, hebben besloten in Aleppo te blijven. Ze blijven solidair met de Syrische inwoners al vijf jaar midden tussen terreur en geweld wonen. De zusters ervaren hun klooster als teken van hoop op toekomst. De Syrische christenen en moslims zijn hun naaste. Een jonge mode-ontwerper kende de zwerver die op een koude nacht in Enschede doodvoor. Hij vat het plan op om slaapzakjassen voor daklozen te maken. Wat startte als een klein lokaal initiatief groeit ondertussen uit tot een landelijk project. Een kleine, plaatselijke diaconie deelt rond dankdag voor gewas bonnen uit, zodat minderbedeelde gezinnen voedsel kunnen kopen.

Wanneer je je hart opent, je verstand 'aan' zet, je ziel alert maakt, als je je open stelt voor de wereld, dan zal jouw naaste jou ontmoeten. In de verhalen van de bijbel worden problemen en obstakels altijd weer gereduceerd tot de menselijke maat. Een vluchteling krijgt een gezicht, een dakloze krijgt een naam, een gezin in armoede wordt jou bekend, zo zal je je naaste herkennen. Als jij je laat vinden, blijkt je naaste daadwerkelijk gewoon naast je te zijn. Niet ingewikkelder dan jij aankunt, niet verder weg dan jouw arm reiken kan. Een naaste als jijzelf.

Als mensen elkaar zo ontmoeten, elkaar zien van hart tot hart, dan is dat elke keer een wonder. Een wonder dat God zelf in die ontmoeting aanwezig is. In de kwetsbare, andere mens zien we God.

Zó kunnen wij God liefhebben.

God liefhebben kan enkel in die sterke verbondenheid met de ander, in die verbondenheid met jou. De één kan niet zonder de ander. God is God in relatie met mensen; een mens wordt een mens in relatie met een ander. Een mens die geleerd heeft, met mededogen naar zichzelf te kijken, naar alle angst en verdriet en falen, zal met mededogen een ander kijken.

Niet voor niets vragen we aan de ouders van Maud om haar in het leven op eigen benen te helpen; rechttop en oprecht. Laat haar opgroeien als liefdevol en geliefd kind. Een kind dat de diepte van het water kent, door die diepte is heen gegaan, weet heeft van reddende, zegenende handen.

Heb God liefhebben, dat doe je door te geloven en te vertrouwen dat het er ánders aan toe kan gaan, in deze wereld. God liefhebben, dat is in jou het verlangen voeden dat naar een betere wereld. Een verlangen naar een rechtvaardiger bestaan voor allen vraagt om je totale hart, om al je kracht, om heel je ziel. Het vereist opperste aandacht en concentratie om in dát verlangen te leven. Dat wij dit aan elkaar mogen leren. In liefde en hoop gedoopt, getekend met het kruis van Christus, mensen, opnieuw geboren in Gods Liefde. In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Amen.